

Omzendbrief aan de gemeentebesturen, de
examen centra en de rij scholen

Uw brief van :

Uw referenties :

Onze referenties :
RB/YB/13/327

Bijlage(n) :

Brussel,

02/05/2013

Betreft : Wijzigingen van de reglementering betreffende het rijbewijs vanaf 1 mei 2013

We wensen u bepaalde informatie te herhalen teneinde u te helpen in het toepassen van de genoemde reglementering. Maar er wordt u ook aangeraden eveneens de website van onze FOD te raadplegen. Zie, onder andere, het adres :
[http://www.mobilit.belgium.be/nl/Publicaties/Publicaties van wegverkeer/Rijbewijs/Informatie voor gemeenten](http://www.mobilit.belgium.be/nl/Publicaties/Publicaties%20van%20wegverkeer/Rijbewijs/Informatie%20voor%20gemeenten)

A. Nieuwe categorieën van rijbewijzen – nieuwe definities – nieuwe codes:

Vanaf 1 mei verdwijnen de categorieën A3 en A en worden vervangen door de categorieën AM, A1, A2 en A, en er zijn sommige wijzigingen in de andere categorieën zoals beschreven in de samenvattende tabel hieronder.

VOOR MEI 2013			VANAF MEI 2013		
Categorie en rijbewijs	Technische beschrijving	Toegangsleeftijd	Categorie en rijbewijs	Technische beschrijving	Toegangsleeftijd (kan verschillend zijn in andere landen).
Geen rijbewijs	bromfietsen klasse A	16 jaar	Geen rijbewijs	Bromfietsen met snelheid ≤ 25 km/u.	16 jaar
A3	A3: bromfietsen ; ≤ 50 cm ³ , maximum 45 km/u	16 jaar	AM	1) bromfietsen ; ≤ 50 cm ³ , maximum 45 km/u 2) Driewielers en lichte vierwielers: ≤ 50 cm ³ , vermogen max ≤ 4 kW, max. snelheid: 45 km/u, lege massa ≤ 350 kg.	16 jaar
			A1	1) Motor van maximum 125 cc ³ en 11 kW en 0,1kW/kg vermogen. 2) Driewielers ≤ 15kW	18 jaar
A<	Motor van maximum 25 kW en 0.16 kW/kg	18 jaar	A2	Motor ≤ 35 kW en 0.2 kW / kg vermogen en niet afgeleid van een motor die meer dan het dubbele van het vermogen ontwikkelt	20 jaar (rechtstreekse of geleidelijke toegang)
A	Motor van meer dan 25 kW	20 of 21 jaar	A	1) Motor met of zonder zijspan (andere dan A1 of A2) 2) Driewieler van meer dan 15 kW.	22 jaar (geleidelijke toegang) of 24 jaar (rechtstreekse toegang)

Nos bureaux sont ouverts de 9 à 12 h et de 14 à 16 h. Les particuliers qui sont dans l'impossibilité de se libérer durant ces heures, peuvent solliciter un entretien le mardi ou le vendredi jusqu'à 20 h.

B	1° auto's waarvan de MTM niet hoger is dan 3500 kg, met de plaats van de bestuurder + maximum 8 zitplaatsen + aanhangwagen waarvan de MTM minder is dan 750 kg 2° geheel van een trekkend voertuig B + aanhangwagen, de MTM van het geheel is niet hoger dan 3500 kg, en de MTM van de aanhangwagen is niet hoger dan de massa van het lege trekkend voertuig	18 jaar	B	1° auto's waarvan de MTM niet hoger is dan 3500 kg, met de plaats van de bestuurder + maximum 8 zitplaatsen + aanhangwagen waarvan de MTM minder is dan 750 kg 2° voertuigen waarvan de MTM niet hoger is dan 3500 kg, bestuurder + maximum 8 zitplaatsen + aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750 kg, maar de MTM van het geheel niet hoger is dan 3500kg	18 jaar
			B+ code 96	auto's waarvan de MTM niet hoger is dan 3500 kg, met de plaats van de bestuurder + maximum 8 zitplaatsen + aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750 kg, maar de MTM van het geheel niet hoger is dan 4250 kg	18 jaar
			B + code 372	Geeft toelating te rijden met voertuigen A1 op Belgisch grondgebied (enkel voor rijbewijs afgeleverd na 30 april 2011: de rijbewijzen afgeleverd voor deze datum genieten automatisch van deze toelating)	twee jaar rijbewijs B
			B + code 373	Geeft toelating te rijden met drijfwielers met motor (categorieleen A1 of A)	21 jaar
B+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig van categorie B en een aanhangwagen die niet in de categorie B valt	18 jaar	B+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig B en een aanhangwagen of oplegger waarvan de MTM niet hoger is dan 3500kg	18 jaar
C1	Voertuigen waarvan de MTM hoger is dan 3500kg zonder 7500kg te overschrijden, aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	18 jaar	C1	Voertuigen met de plaats van de bestuurder + maximum 8 zitplaatsen, waarvan de MTM hoger is dan 3500kg zonder 7500kg te overschrijden, aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	18 jaar
C1+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig C1 en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg; de MTM van het geheel is niet hoger dan 12000kg	18 jaar	C1+E	1° Geheel bestaande uit een trekkend voertuig C1 en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg; de MTM van het geheel is niet hoger dan 12000kg 2° Geheel bestaande uit een trekkend voertuig B en een aanhangwagen of oplegger waarvan de MTM hoger is dan 3500 kg; de MTM van het geheel is niet hoger dan 12000kg	18 jaar
C	Voertuigen waarvan de MTM hoger is dan 3500kg, aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	C	Voertuigen met de plaats van de bestuurder + maximum 8 zitplaatsen, waarvan de MTM hoger is dan 7500kg, aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)

C+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig C en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	C+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig C en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)
D1	Voertuigen met de zitplaats van de bestuurder en tussen 8 en 16 plaatsen voor passagiers; aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	D1	Voertuigen met de zitplaats van de bestuurder en tussen 8 en 16 plaatsen voor passagiers, maximale lengte 8 meter; aanhangwagen met een maximale MTM van 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)
D1+E	Trekkend voertuig D1 en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg, onder voorbehoud dat de MTM van het geheel niet hoger is dan 12000kg en dat de MTM van de aanhangwagen de lege massa van het trekkend voertuig niet overschrijdt en dat de aanhangwagen niet gebruikt wordt voor het vervoer van personen	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	D1+E	Trekkend voertuig D1 en een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750 kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)
D	1° Voertuig geschikt voor het vervoer van meer dan 8 passagiers, buiten de bestuurder; met een aanhangwagen waarvan de MTM de 750 kg niet overschrijdt 2° harmonicavoertuigen	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	D	1° Voertuigen geschikt voor het vervoer van meer dan 8 passagiers, buiten de bestuurder; met een aanhangwagen waarvan de MTM de 750 kg niet overschrijdt 2° gelede bussen en autocars 3° toeristische treinen binnen de toeristische centra met een maximale snelheid van 25 km/u en toegelaten door de gemeentelijke overheden als « openbare ontspanning »	24 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)
D+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig D met een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg	21 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)	D+E	Geheel bestaande uit een trekkend voertuig D met een aanhangwagen waarvan de MTM hoger is dan 750kg	24 jaar (18 jaar met vak-bekwaamheid)
G	Land- en bosbouwvoertuigen	16 jaar	G	Land- en bosbouwvoertuigen	16 jaar

Opmerkingen :

De niet lichte vierwielers met motor blijven behoren tot de categorie B.

Categorie B+E : Vanaf 1 mei 2013 zal de M.T.M. van de aanhangwagen beperkt zijn tot 3500 kg. Personen die houder zijn van rijbewijs categorie B+E voor 1 mei 2013 mogen een aanhangwagen blijven trekken van meer dan 3500 kg (de MTM van het geheel mag de 12000 kg niet overschrijden), voor zover de aard van het trekkend voertuig dit toelaat.

1. Nieuwe codes voor de categorie B en hoe deze te bekomen :

96 : Deze code wordt geplaatst onder categorie B; de houder van deze code mag een aanhangwagen trekken met een MTM hoger dan 750 kg, voor zover de MTM van de sleep in zijn geheel niet hoger is dan 4250 kg (i.p.v. 3.500 kg). Het is mogelijk om deze code te

bekomen na 8 uur praktijkles in een erkende rijschool en na het slagen in een praktisch examen. Vrije begeleiding is mogelijk, zoals voor categorie B+E, met een voorlopig rijbewijs model 3.

Houder categorie B	Rijschool	Examen centrum	Gemeentehuis
Categorie B behaald na 30 april 2013 ▶	Minimum 4 uur praktijkles ▶	Praktisch examen privaat terrein en openbare weg ▶	Categorie B met toevoeging van de Europese code « 96 »

372 : Deze code wordt geplaatst onder categorie B en laat u toe te rijden, op Belgisch grondgebied, met een motorfiets die behoort tot de categorie A1. Om deze code te bekomen, moet men sinds minstens twee jaar houder zijn van een rijbewijs B en een opleiding gevolgd hebben in een rijschool.

Deze code is bestemd voor personen die, vanaf 1 mei 2013, een rijbewijs B hebben, en op Belgisch grondgebied een motorfiets met een maximale cilinderinhoud van 125 cm³ wensen te besturen. Personen die hun rijbewijs categorie B hebben bekomen voor 1 mei 2011, kunnen deze motorfietsen blijven besturen zonder code.

Het is mogelijk om deze code te bekomen op voorwaarde dat men sinds meer dan 2 jaar houder is van de categorie B. Nochtans moet het bekomen hiervan dateren van vóór 30 april 2011 en het gevolg zijn van 4 uur praktijkles in een erkende rijschool.

Houder categorie B	Rijschool	Gemeentehuis
Sinds meer dan 2 jaar ▶	Min. 4 uur praktijkles ▶	Categorie B met toevoeging van de nationale code « 372 »

373 : Deze code laat toe een driewieler met motor te besturen op Belgisch grondgebied, en kan worden bekomen vanaf de leeftijd van 21 jaar, op voorwaarde dat men een opleiding in een rijschool heeft gevolgd.

Het is mogelijk om deze code te bekomen op voorwaarde dat men houder is van de categorie B en 21 jaar oud is. Men moet 4 uur praktijkles volgen in een erkende rijschool.

Houder categorie B	Rijschool	Gemeentehuis
Leeftijd : 21 jaar Enkel verplicht indien categorie B behaald na 30 april 2013 ▶	Minimum 4 uur praktijkles ▶	Categorie B met toevoeging van de nationale code « 373 »

C. Rijopleiding :

In de toekomst moet de opleiding voor de moto gebaseerd zijn op een opleidingscontract dat aan elke leerling overhandigd moet worden; de inhoud ervan is bepaald in het koninklijk besluit van 8 januari 2013.

De opleidingscontracten voor de voortgezette opleiding zijn soepeler: hun inhoud hangt af van de gemaakte evaluatie op het einde van het eerste lesuur.

Minstens 50% van de opleiding moet op de openbare weg plaatsvinden. Op het einde van deze opleiding moet een opleidingsattest afgeleverd worden.

Samenvattende tabel voor het bekomen van rijbewijzen :

VANAF 1 mei 2013		
Categorie	Toegangs leeftijd	Opleiding en examens
AM	16 jaar	Minstens 4 u opleiding waarvan 2 op de weg, met een bijzondere aandacht voor de specifieke risico's van dit type voertuig. Examens: theorie en praktijk op privaat terrein. Aandacht : het voorlopig rijbewijs bestaat niet meer.
A1	18 jaar	Enkel rechtstreekse toegang: 3 mogelijkheden: 1) Minstens 9 u opleiding in een rijsschool. Vervolgens slagen voor het examen op privaat terrein om het voorlopig rijbewijs met 1 jaar geldigheid te behalen. Tot slot, slagen voor het examen op de openbare weg (gedurende de geldigheidsperiode van het voorlopig rijbewijs en het examen PT). 2) Minstens 12u opleiding in de rijsschool, vervolgens slagen voor de 2 examens, (privaat terrein en openbare weg) het ene na het andere. 3) Combinatie 1) en 2) : volledige opleiding in de rijsschool en het voorlopig rijbewijs behalen. Examens: theorie en praktijk (privaat terrein en openbare weg)
A2	20 jaar	Ofwel rechtstreekse toegang: zie A1 Ofwel geleidelijke toegang: minstens twee jaar rijbewijs A1 + 4 u opleiding in de rijsschool (evaluatie van de competenties en gelijkschakeling voor de nieuwe categorie). Examens: theorie (indien nog niet behaald in het lager niveau) en praktijkexamens (PT en OW)
A	22 jaar (geleidelijke toegang) 24 jaar (rechtstreekse toegang)	Ofwel rechtstreekse toegang vanaf 24 jaar ; zie A1 Ofwel geleidelijke toegang: minstens twee jaar rijbewijs A2 + 4 u opleiding in de rijsschool (zie A2). Examens: theorie indien nog niet behaald en praktijkexamens (PT en OW).

Enkele opmerkingen :

1. Het theoretisch examen moet niet opnieuw worden afgelegd, indien de kandidaat reeds houder is van een rijbewijs geldig voor categorie A1 of A2. Om deze reden bestaat er slechts één theoretisch examen voor alle categorieën geldig om een motorfiets te besturen.

2. Het theoretisch examen categorie AM is niet geldig om een rijbewijs categorie A1, A2 of A te bekomen. Het gaat dan om een ander theoretisch examen.
3. Er bestaat geen geleidelijke toegang vanuit categorie AM voor categorie A1. De geleidelijke toegang heeft enkel betrekking op de motorfietscategorieën A2 en A.
4. Nadat men een eerste keer niet geslaagd is voor elk onderdeel van het praktijkexamen (cat A1, A2 en A) is het mogelijk om dit examen te herdoen zonder een bijkomende rijopleiding te volgen. Indien de kandidaat twee keer niet geslaagd is voor een deel van het examen (of voor elk van de twee proeven), moet hij 2 uur praktijklessen volgen in een erkende rijschool. Het niet slagen van de twee delen is niet cumuleerbaar.
5. Voor de categorie AM is geen enkele praktijkles opgelegd wanneer de kandidaat twee keer of meerdere keren niet slaagt voor het praktijkexamen.

D. Equivalentietabellen :

1. Omwisseltabel van een rijbewijs afgegeven voor 1 januari 1989.

	G	AM	A1	A2	A	B	BE	C1	C	C1E	CE	D1	D	D1E	DE
A		X	X	X	X										
AF		X	X	X	X	Met codes voor aangepaste voertuigen									
B		X	X	X	X	X	X								
B*		X	X	X	X	X	X								
BF		X	X	X	X	X	X	Met codes voor aangepaste voertuigen							
C	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
D		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

(B* : wordt geldig indien de houder ook een geldige geneeskundige schifting heeft ondergaan)

2. Omwisseltabel van een rijbewijs afgegeven tussen 1 januari 1989 en 30 september 1998

	G	AM	A1	A2	A	B	BE	C1	C	C1E	CE	D1	D	D1E	DE
A3		X													
A2		X	X	X	X										
A1		X	X	X	X										
B		X				X									
BE		X				X	X								
C		X				X		X	X						
CE	X	X				X	X	X	X	X	X				
D		X				X						X	X		
DE		X				X	X					X	X	X	X

3. Omwisseltabel van een rijbewijs afgegeven tussen 1 oktober 1998 en 30 april 2013.

	G	AM	A1	A2	A	B	B+E	C1	C	C1+E	C+E	D1	D	D1E	DE
G	X														
A3		X													
A _{≤ 25kW} ≤ 0.16 kW/kg (geldig < 2 jaar)		X	X	X											
A _{≤ 25kW} ≤ 0.16 kW/kg (geldig ≥ 2 jaar)		X	X	X	X										
A		X	X	X	X										
B		X				X									
B+E		X				X	X								
C1		X				X		X							
C		X				X		X	X						
C1E		X				X	X	X		X					
CE	X	X				X	X	X	X	X	X				
D1		X				X						X			
D		X				X						X	X		
D1E		X				X	X					X		X	
DE		X				X	X					X	X	X	X

E. Militair rijbewijs : Vanaf 1 mei 2013 zullen militaire rijbewijzen niet meer kunnen worden voorgelegd om een burgerrijbewijs te bekomen voor de categorieën groep C en groep D. De categorieën behorende tot groep 1 (categorieën G, AM, A1, A2, A, B en B+E) echter, kunnen nog wel op basis van een militair rijbewijs worden bekomen.

Personeelsleden van de strijdkrachten die een rijbewijs geldig voor burgercategorie groep C of D willen bekomen, moeten een aanvraag N06 voorleggen, net zoals de personeelsleden van bijvoorbeeld De Lijn, Tec, MIVB, ...

F. Categorie D : De leeftijd om categorie D en/of categorie D+E te bekomen wordt naar 24 jaar gebracht. De leeftijd om categorie D1 en/of categorie D1+E te bekomen blijft op 21 jaar. Indien het praktisch examen is geslaagd voor 1 mei 2013, kan de kandidaat zijn rijbewijs D of D+E op de leeftijd van 21 jaar bekomen, zoals in het oude systeem.

De mogelijkheid om reeds op 18 jaar deze categorieën te bekomen, wordt behouden, maar op voorwaarde dat de bestuurder houder is van een getuigschrift van vakbekwaamheid.

F. Overgangsmaatregelen :

Het basisprincipe voor de overgangsmaatregelen kan als volgt worden samengevat: wie vóór 1 mei 2013 een bepaald iets (een categorie) bekomen heeft, zal de hieruit voortvloeiende rechten kunnen behouden, en wie al aan een bepaald deel van een rijopleiding begonnen is, zal deze kunnen beëindigen volgens het oude stelsel. In dat geval zal hij wel een nieuwe categorie bekomen, omdat de oude niet meer zullen bestaan.

1. Wie op 1 mei 2013 houder is van een geldige 'beperkte categorie A', zal in de twee jaar volgend op het behalen van deze categorie nog altijd categorie A kunnen bekomen. Dit recht is ook in de tijd beperkt. Wie na 30 april 2013 houder is van een 'beperkte categorie A', mag dit nog omwisselen gedurende een jaar, na de datum waar deze categorie twee

- jaar geldig is. Wie op 1 mei 2013 gedurende meer dan 2 jaar houder is van deze categorie, zal nog een jaar de tijd hebben voor een omwisseling, dus tot en met 30 april 2014. hierdoor zal vanaf 1 mei 2016 deze omwisseling voor niemand meer mogelijk zijn.
2. In afwijking van de leeftijd die is voorgeschreven voor het bekomen van categorie A2 (rechtstreekse toegang), zal het bekomen van deze categorie mogelijk zijn vanaf 18 jaar, in geval van slagen vóór 1 mei 2013.
 3. In afwijking van de leeftijd die is voorgeschreven voor het bekomen van categorie A (rechtstreekse toegang), zal het bekomen van een rijbewijs geldig voor categorie A mogelijk zijn vanaf 20 jaar indien het gaat om een kandidaat die houder is van een rijbewijs geldig voor categorie A beperkt tot motorfietsen met een maximaal vermogen van 25 kW en met een verhouding vermogen/gewicht die 0.16 kW/kg niet overschrijdt, en indien het rijbewijs al twee jaar voor deze categorie geldig is. Nochtans is dit recht beperkt tot 1 jaar nadat het rijbewijs 2 jaar voor deze 'beperkte' categorie A geldig is.
 4. In afwijking van de leeftijd die is voorgeschreven voor het bekomen van categorie A (rechtstreekse toegang), zal het bekomen van een rijbewijs geldig voor categorie A mogelijk zijn vanaf 21 jaar indien het gaat om een kandidaat die houder is van een voorlopig rijbewijs model 3 geldig voor categorie A en bekomen vóór 1 mei 2013, en indien deze kandidaat binnen de geldigheidsduur van dit voorlopig rijbewijs slaagt voor het praktisch examen categorie A. De afwijking van deze leeftijdsgrens kan ook voor personen die in het praktisch examen geslaagd zijn vóór 1 mei 2013.
 5. Wie vóór 1 mei 2013 houder is van een geldig, voordien afgegeven voorlopig rijbewijs model 3, zal het examen kunnen afleggen onder dekking van dit voorlopig rijbewijs. Het praktisch examen zal evenwel doorgaan volgens de nieuwe regels, en betrokkene zal, al naargelang de situatie, een rijbewijs bekomen geldig voor categorie, A1, A2 of A. Het zal niet meer mogelijk zijn de 'beperkte categorie A' te bekomen. Wanneer de persoon beslist het examen te doen met de rij school, ongeacht hij houder is van een voorlopig rijbewijs, zal hij in het nieuwe opleidingssysteem terecht komen.
 6. Wie op 1 mei 2013 al houder is van een voorlopig rijbewijs categorie A3, zal dit verder mogen gebruiken, zelfs na 1 mei 2013, om te oefenen op de openbare weg. Het is nochtans niet mogelijk om een praktisch examen af te leggen met dit voorlopig rijbewijs model 3 geldig voor categorie A3: het opleidingscertificaat dient voorgelegd te worden ; dit wordt bekomen nadat men minstens 4 uur les gevolgd heeft in een rij school. Daarenboven zal het niet meer mogelijk zijn een duplicaat van het voorlopig rijbewijs model 3 – categorie A3 te bekomen na 1 mei 2013.
 7. Iemand die geslaagd was voor zijn theoretisch examen voor categorie A, maar die nog geen enkel ander onderdeel van het opleidingstraject heeft doorlopen, kan enkel de geldigheid van het theoretisch examen meenemen in het nieuwe systeem.
 8. De praktische lessen in een erkende rij school, gevolgd vóór 1 mei 2013, en waarvoor geen enkel voorlopig rijbewijs werd aangevraagd blijven geldig en tellen mee voor het behalen van de vereiste uren in het nieuwe systeem (opleidingsattest).
 9. Wie vóór 1 mei 2013 houder is van een rijbewijs geldig voor categorie B+E, mag, ondanks de nieuwe definiëring van deze categorie, een aanhangwagen trekken van meer dan 3500 kg (de MTM van het samenstel mag de 12000 kg niet overschrijden).

De Directeur-generaal,

Jean-Paul Gailly

2/5/2013